

DK2020 - Nyt fælleskommunalt initiativ til ens grundlag for at følge kommunernes efterlevelses af Parisaftalen

SAG-2020-03136 snm

Baggrund

Overalt i samfundet er der fokus på klimadagsordenen. Det øgede klimafokus både i regeringen, Folketinget, bredt i erhvervslivet og befolkningen betyder, at der kommer pres på kommunerne for at arbejde på en mere ensartet måde med klima – ikke mindst fordi kommunerne spiller en vigtig rolle i den grønne omstilling.

Når kommunerne – lokalt såvel som nationalt – skal dokumentere og synliggøre i hvilket omfang, de bidrager til at løse klimaudfordringerne og lever op til målene i Parisaftalen, bliver der behov for en ensartet metode. Klimaindsatserne kan være vidt forskellige og vil afhænge af den enkelte kommunes prioriteringer, geografi m.v., men målemetoden er nødt til at være den samme – især hvis kommunerne ikke skal spilles ud mod hinanden.

Det er baggrunden for, at KL er i dialog med Realdania og regionerne om et klimapartnerskab under overskriften DK2020.

Med DK2020 tilbydes alle kommuner et forløb, der skaber grundlaget for, at alle kommuner måler og planlægger klimaindsatser efter samme metode, og som gør det muligt for den enkelte kommune at synliggøre en reduktionssti frem mod netto-nul udledning i 2050, som Parisaftalen har som mål. 20 kommuner er allerede i gang og har gjort nyttige erfaringer, som en udvidelse af projektet nu gør, at alle kommuner kan få gavn af.

DK2020 omfatter både et arbejde i hver enkelt kommune, som kendes i dag, og nu også et arbejde på tværs i udvidelsen af projektet. KL og KKR-formandskaberne har drøftet det tværgående aspekt og finder, at KKR vil være en god ramme for det, og at hvert KKR sammen med regionen (som partner i klimapartnerskabet) afklarer, hvilken organisering der vil være bedst og hvilken opgave og ansvarsfordeling mellem kommunerne og regionen, der giver bedst mening med respekt for, at kommunerne og regionen har forskellige roller på området.

Punktet indledes af et kort oplæg fra Birgit Hansen, borgmester i Frederikshavn Kommune og medlem af KL's bestyrelse.

Indstilling

Det indstilles, at KKR Nordjylland:

- Tager en første drøftelse af, hvordan KKR og regionen kan organisere arbejdet omkring DK2020

- Beslutter, at KKR-formandskabet og repræsentanter fra kommunernes administration kan indlede dialogen med regionen om samarbejdet
- At der sker en koordinering med de øvrige fire KKR, inden der træffes en delig beslutning.

Sagsfremstilling

Med DK2020 får kommunerne en fælles metode til udarbejdelse af en klimahandlingsplan. Det er kommunen selv, der beslutter indsatser, fokus og virkemidler – det er alene metoden, der bliver ens. Derudover bliver kommunerne en del af et fællesskab med andre kommuner, hvor der udveksles erfaringer, så de lokale løsninger på klimatilpasning og initiativer til CO2-reduktion kan samles og deles mere systematisk – og danne basis for at udvikle en fælles systematik om kommunernes klimaarbejde.

./. Det tværgående aspekt, hvor KKR sammen med regionen er hovedaktør, omfatter hovedsageligt at løfte en række opgaver knyttet til 1:1 vejledning af kommunerne i at udarbejde klimahandlingsplaner efter en fælles metode. Herudover er der også ansvaret for koordinering af det tværkommunale klimasamarbejde. Se bilag for uddybet beskrivelse af opgaven.

Aktørerne CONCITO og C40 har i pilotfasen af DK2020 løftet opgaven med at understøtte de første 20 kommuner med løbende sparring om fremdrift og udfordringer. Det er en af de opgaver, der nu skal løftes af en fremskudt enhed i den enkelte KKR-geografi i samarbejde med regionen.

På tværs af kommunerne kan der bl.a. samarbejdes om de indsatser, som det er vanskeligt for den enkelte kommune at tage hul på alene f.eks. reduktioner fra landbruget og transport, eller eksisterende samarbejde kan udbygges, eksempelvis strategisk energiplanlægning eller samarbejde om klimatilpasning omkring vandoplande på tværs af kommuner.

Organisering

Klimapartnerskabsaftalen indgås mellem KL, Realdania og de fem regioner og som tre ligestillede parter. Aftalen løber fra 2020 til 2023. Der bliver en politisk og administrativ forankring med repræsentanter fra hvert KKR og regionen.

Hver enkelt kommune skal give konkret tilsagn om, at den vil være med og bruge kræfter på omstillingen til den fælles metode.

Kommunerne kan deltage i projektet i en af to runder: 1. runde med opstart i dette efterår, 2. runde med opstart oktober 2021. Deltagelse i forløbet varer ca. 1,5 år.

Den tværgående del indebærer en medfinansiering i form af medarbejderressourcer svarende til 3 mio. kr. over 3 år i hvert KKR. Hver region bidrager ligeledes med 3,0 mio. kr. pr. region enten som kontant bidrag eller i form af medarbejderressourcer. Organiseringen af arbejdet kan enten ske ved ansættelse af ny medarbejder, en ankerkommune-model, hvor én kommune varetager opgaven, tilkøb af en ekstern operatør eller noget fjerde. Opgaver tættest på den kommunale myndighedsopgave vurderes at være væsentlige at holde på kommunale hænder.

KL vil på forskellig vis bistå kommunerne og KKR i arbejdet bl.a. ved at sikre videnopsamling og -deling på tværs af kommuner og KKR, ved at sekretariatsbetjene politiske KKR-repræsentanter i partnerskabets styregrupper og ved at arbejde for at kommunerne får adgang til måleredskaber og andre værktøjer til at understøtte klimaarbejdet.

Den videre proces

KL vil inden sommerferien indlede dialogen med kommunerne om tilslutning til DK202. Den proces kører parallelt med KKR's arbejde og dialog med regionen om organisering og forankring af det tværgående i DK2020-arbejdet.

	Forventet tidsplan for proces DK2020
Juni (medio)	KKR drøfter DK2020 og hvordan KKR og regionen sammen kan løfte og organisere opgaven.
Juni (ultimo)	KL sender information DK2020, herunder om den kommunale tilslutning til alle kommuner
August – oktober	Kommunalbestyrelserne drøfter og behandler tilslutning
September	KKR beslutter organisering og finansiering efter forhandlinger med regionen. KKR udpeger politisk repræsentant til partnerskabets styregruppe
Oktober (ultimo)	Frist for kommunalbestyrelsernes behandling af tilslutning til DK2020.
November	KKR behandler overblik over tilslutning, herunder antal deltagende kommuner i hhv. fase 1 og 2
December	Igangsættelse af DK2020 evt. med opstartskonference

Beslutning

Birgit Hansen fortalte om Frederikshavns Kommunes erfaringer med DK-2020. Hun vurderede, at det er helt afgørende for projektets gennemførelse, at der opnås en forankring i kommunen og et politisk ejerskab til projektet. Frederikshavns Kommune har bl.a. oprettet et "ejerskabsudvalg" til dette formål.

KKR Nordjylland drøftede sagen og godkendte, at repræsentanter fra kommunerne indleder en dialog med regionen omkring organisering og finansiering af den fælleskommunale organisering.

KKR Nordjylland anbefaler, at alle de nordjyske kommuner tilslutter sig DK-2020-projektet.

KKR-sekretariatet udsender sagen fra KKR Nordjylland til de nordjyske kommuner i løbet af uge 26. Kommunerne skal i løbet af august 2020 give en foreløbig tilkendegivelse af, om den enkelte kommune ønsker at deltage i projektet. Den endelige tilslutning sker dog først i oktober 2020